

Investeeringimis- ja pensionifondide IV kvartali 2018 ülevaade

Eesti turul tegutses 2018. aasta lõpus 44 avalikku investeeringimis- ja pensionifondi. Tegutsevatest fondidest enam kui pooled olid pensionifondid (32).

Põhinäitajad	III kvartal 2018	Muutus	IV kvartal 2018
Avalike fondide varade maht	4,6 mlrd €	?	4,5 mlrd €
II samba fondide osakaal	87,2%	?	87,4%
Avalike fondide osakuomanike arv (va pensionifondid)	10 344 tk	?	10 297 tk
Pensionifondide osakuomanike arv	788 188 tk	?	800 570 tk
Tegutsevate avalike fondide arv	44 tk	?	44 tk

Avalike fondide varade maht vähenes neljandas kvartalis 78 miljoni euro ehk 2% võrra ning oli 4,5 miljardit eurot. Aasta varem kasvas avalike fondide varade maht kasvas 4%. Suurimaks fondiliigiks Eesti turul on jätkuvalt kohustuslikud pensionifondid, mis moodustavad 87% avalike fondide varade mahust. Neile järgnevad aktsiafondid (5%), avalikud kinnisvarafondid (5%) ja vabatahtlikud pensionifondid (3%).

Eesti turul tegutses lisaks avalikele investeeringisfondidele 23 mitteavalikku investeeringufondi. Finantsinspektsioonile teadaolevalt ulatus nende varade maht 517 miljoni euron.

Avalike fondide osakuomanike arv kasvas aastaga 10 675 võrra, ulatudes neljanda kvartali lõpus 810 867ni . Kasv tuli peamiselt kohustuslike pensionifondide arvelt. Avalike kinnisvarafondide osakuomanike arv kasvas aastaga 19 võrra. Aktsiafondide osakuomanike arv samal ajal vähenes 269 ning vabatahtlike pensionifondide osakuomanike arv 180 võrra.

Kohustuslike pensionifondide lõikes kasvas 2018. aastal enim osakuomanike arv Swedbank pensionifondides (7546 võrra) ja Tuleva pensionifondides (3270 võrra). Luminor pensionifondides on osakuomanike arv aastaga vähenenud 794 võrra. 2017. aastal kohustuslike pensionifondide investeeringute struktuuris oluliselt suurenenud otseinvesteeringud jäid ka 2018. aastal sama kõrgele tasemele, andes 65% kogu investeeringutest. Investeeringud läbi teiste fondide moodustasid 32%. Tähtajaliste hoiuste ja arvelduskontode osakaal oli vaid 3%.

Aasta lõpus maailma aktsiaturgudel toimunud languse mõjul vähenes kohustuslike pensionifondide aktsiainvesteeringute väärtus, mis omakorda vähendas kohustuslike pensionifondide portfelli väärtust 68 miljoni euro võrra.

Kohustuslike pensionifondide investeeringud aktsiatesse ulatusid neljanda kvartali lõpus 617 miljoni euroni, millest suurim osa, 226 miljonit eurot, investeeriti USA ettevõtete aktsiatesse. Suurbritannia ettevõtete aktsiatesse investeeriti 51 miljonit eurot ja Jaapani ettevõtete aktsiatesse 44 miljonit eurot. Eesti aktsiate portfellis oli suurima osakaaluga jätkuvalt Tallinna Sadama aktsiad, 31 miljonit eurot ehk 0,8% kohustuslike pensionifondide koondportfelist. Kokku on investeeritud Eesti aktsiatesse 77 miljonit eurot ehk 2% kohustuslike pensionifondide koondportfelist.

Kohustuslike pensionifondide investeeringud võlakirjadesse ulatusid aasta lõpus 1,9 miljardi euroni. Suurimad investeeringud on tehtud Eesti (295 miljonit eurot ehk 7,5% kohustuslike pensionifondide koondportfelist), Leedu (253 miljonit eurot) ja Prantsusmaa (170 miljonit eurot) võlakirjadesse. Valdava osa soetatud võlakirjadest andsid välja keskvalitsused ja pangad.

Peamised arengusuunad ja riskid

- Aktsiafondide arvu ja varade mahu vähenemisega muutus fondisektor veelgi rohkem kohustuslike pensionifondide keskseks.
- Otseinvesteeringud väärtpaberitesse ja investeeringuid teistesse investeerimisfondidesse püsisid kohustuslike pensionifondide uute investeeringute hulgas ka 2018. aasta neljandas kvartalis. See viitab senise investeerimisstrateegia muutmisele ja fondivalitsejate aktiivsemale fondijuhtimisele.
- Investeeringud Eesti emitentide väärtpaberitesse (aktsiad ja võlakirjad) moodustasid 9,4% kohustuslike pensionifondide koondportfelist. Aasta varem oli Eesti aktsiate ja võlakirjade osakaal 7,1%.
- Täheldada võib mittekaubeldavate instrumentide populaarsuse kasvu.
- Vabatahtlike pensionifondide kogumaht kasvas 2018. aastal vaid 0,7% võrra. Võrreldes varasemate aastatega oli kasv väga väike. Selle üheks põhjuseks oli Eesti turul suurima vabatahtliku pensionifondi mahu vähenemine.

[Investeeringu- ja pensionifondide sektori kvartali ülevaated](#)

Viimati muudetud 08.05.2019